

در گزارش سازمان ملل از عدم آمادگی سازمان های امدادی در صورت بروز انفجارهای اتمی انتقاد شده است

نزدیک 70 سال بعد از بمباران اتمی هیروشیما و ماگاساکی تقریبا 22 هزار سلاح اتمی همچنان انسان هارا تهدید می کنند علاوه براین و باوجود همه تلاش های بین المللی 2.000 آزمایش اتمی صورت گرفته است این مطلبی است که اداره سازمان ملل در امور خلع سلاح آنرا اعلام کرده است . با وجود این دنیا هنوز دور از انجام مسئولیت های کنترل آزمایش سلاح های اتمی است و جلوگیری از خطرات آن برای نوع بشر تاکنون بصورت خواب و خیال باقی مانده است .

انستیتوی سازمان ملل متحد برای پژوهش های خلع سلاح با همکاری دفتر هماهنگی امور انسانی و برنامه توسعه این سازمان بمناسبت روز جهانی محو کامل سلاح های اتمی (26 سپتامبر) اخیرا گزارشی در این مورد تهیه کرده است که حاوی نگرانی های بسیار در موارد مذکور است .

نکته جالب و مزاح انگیزی هم در این گزارش تحقیقی به چشم می خورد . گزارشگران و محققان در جریان پژوهش های خود با نمایندگان ارشد و اعضای ادارات وابسته به امور انسانی سازمان ملل متحد مصاحبه هائی انجام دادند، مصاحبه شوندهگان با لحنی مزاح امیز از نقش " آژانس بین المللی انرژی اتمی " صحبت کردند با این توصیف که برخلاف تلاش های جاری برای کاهش انفجارهای اتمی، این آژانس یکی از مهمترین وظایف خود را کمک به فراهم کردن تسهیلات برای کشورهای عضو در بالا بردن ظرفیت های عملی و فناوری تاسیسات اتمی آنها است ، یعنی دسترسی به تجهیزات و ابزار لازم ایجاد اینگونه تاسیسات است . با این حساب رسیدن به تامین امنیت انسان ها از مخاطرات انفجار و آزمایش های اتمی بیشتر به یک رویا شبیه است .

بخش هماهنگی و مسئولیت های انسانی سازمان ملل متحد از این بابت در برابر چالش بزرگی قرار دارد. در کنفرانس اثرات مخرب انفجارهای اتمی که برای اولین بار در ماه مارس 2013 در اسلو تشکیل شد سخنرانان بر این نکته تاکید کردند در حالیکه فوریت جلوگیری از آزمایش ها و انفجارهای اتمی مطرح است برخی کشورها به بهانه ها و انحاء مختلف در ترویج آن کمک می کنند.

بدیهی است که چنین اقداماتی با اهداف مصون ماندن انسان ها از پیامد انفجارهای اتمی مغایر است .

نظم عمومی و زندگی بطور کلی مختل می شود

کارشناسان در تحقیق مورد بحث بطور مثال سناریوی یک انفجار اتمی را مجسم کردند که در آن می توان تجسمی وحشتناک از نابودی انسان ها و زیرساخت های مناطق مسکونی را در نظر گرفت، تشعشعات پر حرارت ، انفجارها و پیامد های یک انفجار با سرعتی غیر قابل تصور به نابودی و ویرانی انسانی و تخریب زیرساخت های مهم ادامه حیات می انجامد . وحشت بطور باورنکردنی بروز و گسترش می یابد، ارتباطات قطع می شود و همه حیران و سرگردان که چه باید بکنند و چه می توانند.

دامنه فاجعه هر آن گسترش بیشتری پیدا می کند. تشعشعات و پیامد آن حتی منش و رفتار انسان هارا بگونه ای باور نکردنی زیر تاثیر قرار می دهد و تغییرات و رفتار فاحشی بر محیط حاکم می شود مردم خانه های خود را رها کرده و بصورت سرسام آوری به مراکز باقی مانده درمانی هجوم می آورند ترس نظم مرسوم را بهم می زند و رفتارهای عادی و مناسبات معمول معنی و اهمیت خود را از دست می دهد. در گزارش اضافه شده است که در چنین حالتی تامین نیازهای فوری مردم غیر ممکن میشود زیرا امکان کمک رسانی به قربانیان از بین می رود . در چنین حالتی مقامات و ادارات محلی و ملی و زیرساخت ها قابلیت کاری خود را از دست می دهند .

چالش عظیم سازمان های امدادی در مناطق پر جمعیت

ابعاد فاجعه در نواحی و شهرهای بزرگ و پرجمعیت دور از تصور است. در مکان های پر جمعیت ضرورت امداد رسانی سخت تر و پیچیده تر است شمار قربانیان ، آسیب دیدگان و کسانی که دچار سوختگی و بطور کلی مجروحان بی حساب است . بدیهی است که سازمان های بین المللی در این مصیبت ها نقش مهمتری دارند و تردیدی نیست که تا حد ممکن تلاش خود را خواهند کرد با این حال در گزارش محققان صحنه های دردناکی مجسم شده است که نشان می دهد تا رسیدن کمک های اولیه شمار قربانیان بی حساب خواهد بود.

وحشتناکتر از همه مناطقی است که دچار آلودگی های اتمی، شیمیائی و میکروبی شده اند. البته هر نوع از این سناریوها یا وقایع را در نظر بگیریم به هر حال در دنیا آن آمادگی وجود ندارد تا با آن برخورد شود. متأسفانه وضع چنین است که نه سازمان های بین المللی و نه نهادهای ملی از آن امکانات و تجهیزات برخوردارند تا از رنج های گسترده و آسیب و تخریب عمومی جلوگیری کنند.

کشورها در مورد حوادثی که ممکن است در رآکتورهای اتمی حادث شوند تجاربی را کسب کرده اند و برای اینگونه موارد برنامه های نسبتاً موثری پیش بینی شده است اما در هنگام بروز و شیوع رادیو اکتیو، حملات میکروبی و تحرکات تروریستی و اینگونه حوادث ویرانگر دنیا سخت ناتوان است. در گزارش سازمان ملل در این ارتباط اشاره شده که حتی آژانس های متخصص و نیروهای با تجربه هم در صورت وقوع حملات تروریستی از این دست عاجز خواهند بود.

ایده آل یک جهان عاری از سلاح اتمی است

یکی دیگر از مشکلات که در گزارش سازمان ملل مورد بررسی قرار گرفته است اشاره دارد به نبود هماهنگی میان سازمان های مختلف انساندوستانه و مقام های رسمی کشورها در مورد تدابیر عملی و موثر برای کاهش آزمایش های اتمی است

با توجه به خطرات همه جانبه انتشار مواد اتمی ، میکروبی و شیمیائی مسلم است که همه سازمان های زیر پوشش سازمان ملل متحد و دولت هایی که در

راه جلوگیری یا کاهش آلام انسانی تلاش می کنند باید توافق و هماهنگی کامل برقرار باشد . بدون وجود این هماهنگی راه رسیدن به مقصود البته بسیار دشوار خواهد بود. در اینجا باید یاد آور شد که مجموع سیستم حمایت از انسانیت بدون تردید در جهت اقدامات سریع و پیشرفت امکانات فعال است با اینحال تکمیل و تجهیز همه ابزار و امکانات عملیات حضور در صحنه های بسیار بحرانی زمان زیادی را در بر می گیرد و اقدامات دستخوش سردرگمی ، نارسائی و یا نادانی است . لازم به گفتن نیست افرادی که وارد این صحنه ها می شوند با خطرات جانی و آسیب های جسمی خودشان هم درگیر خواهند بود و هماهنگی و تجهیزات می تواند اطمینان و مصونیت بیشتری برای این افراد فداکار بوجود آورد

والری آموس، هماهنگ کننده امدادهای انسانی فوری سازمان ملل متحد و هلن کلارک ، مدیر اجرایی برنامه توسعه میگویند: این گزارش برای همه ما یاد آور این نکته است " تا زمانیکه به یک جهان عاری از سلاح های اتمی دسترسی پیدا نکنیم همواره خطر بروز فاجعه و پیامد های آن برای نوع بشر وجود دارد."

خلاصه و ترجمه آزاد رئیسی